

Stedetfor at gaae Halvveien skulde den høit-agtede Conseilspræsident være gaaet den hele Veie, saaledes som Folkethinget hidtil har besluttet, og som Udvalgets Fleertal ved det Forslag, her er stillet, tilraader Thinget igjen at gjøre, nemlig ved at gjøre dette Skridt heelt ud og at tage Bestemmelser i Valgloven, der passe til den hele nye Forandring af Valgene, som er bleven indført efter den gennemfete Grundlov, medens man paa den anden Side forlader de Regler, Grundloven af 1849 indeholdt for Landstingsvalgene, hvilke ikke længere passe. Den høitagtede Conseilspræsident har ogsaa udtalt, at denne Valgmaade er en exceptionel. Ja, den hele Forholdstalsvalgmaade har jo ikke været brugt ret længe, og da den blev optagen til Brug, var den ganske vist noget exceptionel, men jeg kan ikke indrømme, at den længere kan siges at være det. Den har allerede siden 1855 været anerkjendt i det offentlige Valgvæsen; den er anerkjendt her i Folkethinget, idet den i flere Aar har været anvendt ved vore Valg, og den er nu gjort grundlovs-mæssig i den nye Grundlov. Man kan derfor ikke længere vedblive at kalde den en exceptionel Valgmaade; thi den er blevet en temmelig almindelig Valgmaade, og naar den høitærede Conseilspræsident mener, at den, hvis den her skulde kunne gjøres gjældende, maatte have været optagen i Grundloven, har jeg allerede oplyst, at dette er sleet aldeles klart og utvetydigt, idet der i § 40 er sagt, at Valgene af Landstingsmænd foretages efter Reglerne for Forholdstalsvalg, og at Valgloven fastsætter det Nærmere herom, medens det i § 35 er udtalt, hvad der skal forståes ved „Valgene af Landstingsmænd“. For at fuld- stændiggjøre denne Opfattelse, skal jeg gjøre opmærksom paa — det er forøvrigt kun en Opriistelse af, hvad der er udtalt flere Gange under Forhandlingerne om dette Punkt — at den 5te midlertidige Bestemmelse i Grundloven udtrykkelig viser, at det var Grundlovens Mening, og at det var det Rigsraads og den Rigsdags Mening, som vedtog den, at denne midlertidige Bestemmelse ikke skulde gives længere Varighed, end at man netop kunde komme ud over Dieblikkets Vanstieligheder. Det frem- gaar altsaa aldeles klart og tydeligt baade af

Begyndelsen og af Slutningen af den 5te midlertidige Bestemmelse, at det var om at gjøre stærkt at betone, at de Regler, der her bleve beholdte, kun bleve det for de første Valg, for den allerførste Tid, for første Gang at komme over Vanstielighederne. Jeg troer derfor, at det er saa langt fra, at de, der mene, at Valgmandsvalgene ikke efter Grundloven bør foretages ved Forholdstalsvalgmaaden, kunne finde nogen Støtte derfor i den 5te midlertidige Bestemmelse, at jeg tværtimod deri finder en bestemt Støtte for det Modsatte. Jeg haaber altsaa, at det ærede Thing, som allerede 2 Gange har vedtaget Forholdstalsvalgmaaden ogsaa for Valgmandsvalgene, ikke vil svigte sin Overbeviisning 3die Gang, men ogsaa nu vil vedtage Forslaget.

Formanden: Forinden Forhandlingerne gaae videre, tør jeg maaskee rette det Spørgsmaal til den ærede Ordfører, om det er Udvalgets Mening, at Forslagene under Nr. 1, 2 og 3 ere stillede betingelsesviis, saaledes at Udvalget ikke forlanger dem afstemte, men antages at have taget dem tilbage, forsaavidt Forslaget under Nr. 4 maatte blive forkastet. I saa Tilfælde vil jeg spørge, om noget Medlem fastholder disse Forslag under enhver Forudsætning, da det ellers vil lette Afstemningen, naar der, forsaavidt Forslagene under Nr. 4 og 5 blive forkastede, ikke skal stemmes over de tre første Forslag.

Ordføreren: Jeg kan udtale, at Udvalgets Medlemmer have været enige om kun at stille disse 3 Forslag for det Tilfælde, at Forholdstalsvalgmaaden blev vedtagen, og at Sagen paa Grund deraf alligevel skulde til et Fællesudvalg.

Formanden: Efter denne Erklæring antager jeg, at jeg, forsaavidt ikke noget Medlem yttirer nogen anden Mening — idet, som jeg bemærkede ved Mødets Begyndelse, Forslaget under Nr. 4 afstemmes først, og Forslaget under Nr. 5 afgjøres ved Afstemningen over Forslaget under Nr. 4 — hvis dette Forslag bliver forkastet, kan unblade at foretage Afstemning over Forslagene under Nr. 1, 2 og 3.